

Protokol

o veřejném zasedání konaném ve dnech 16. - 19. října 1990 u Nejvyššího soudu ČSFR o stížnosti generálního prokurátora ČSFR pro porušení zákona v trestní věci proti obv. Romanu Brázdovi a spol., vedené u krajského soudu v Bratislavě pod sp.zn. 1 T 6/82.

Přítomni:

Předseda senátu: JUDr. Vladimír Veselý

Soudci: JUDr. Edamar Krhut-zpravodaj
JUDr. Igor Burger
JUDr. Ladislav Červenka, CSc.
JUDr. Karel Hasch

Zapisovatelka: Marta Lesniaková

Za GP ČSFR: JUDr. Tomáš Absolon

Obvinění:

Roman Brázda - osobně

ing. Miloš Kocúr - předveden
z výkonu trestu

ing. Milan Andrášik - předveden
z výkonu trestu

ing. Pavol Beďač - osobně

ing. František Čerman - osobně

Obhájci:

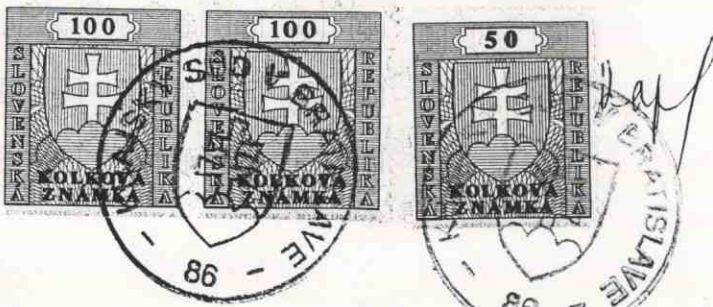
JUDr. Vladislav Vrba,
plná moc 16.5.1990

JUDr. Kamil Beresecký,
plná moc 7.5.1990

JUDr. Jana Závodská,
plná moc 7.5.1990

JUDr. Vladislav Vrba,
plná moc 14.5.1990

JUDr. Zdeněk Pokorný
plná moc 5.5.1990

K dotazu obv.Brázdy: Já jsem politické orgány neinformoval, není mi známo, zda tak činil gen.Pješčak.

K dotazu obv.Kocúra: K vyšetřování závažných věcí byli přibíráni vyšetřovatelé z celého Slovenska, v méně závažných případech z kraje.

K dotazu obv.Beďače: Pokud jde o otázku, zda ve všech závažných případech byla věc sledována gen.Pješčakem, uvádím, že každý takový případ byl sledován ministerstvem vnitra SR. Z Prahy se nám obvykle do toho nikdo nepletl.

K dotazu obv.Čermana: Jak už jsem řekl, my jsme po přerušení trestního stíhání věc předali kriminální službě, zda to pak sledoval někdo z FMV, nemohu říci.

Obv.Lachman: Já jsem byl vyslýchán někdy v říjnu 1981, bylo tam více lidí, celkem asi 6 a byl při tom i tento svědek.

K tomu svědek uvádí: Nemohu to potvrdit. V té době jsem už byl nemocen a byl jsem v nemocnici, ale nemohu vyloučit, že jsem se tam ocitnul.

Obvinění dále dotázáni podle § 214 tr.ř., zda mají k této výpovědi další připomínky. Nikdo z obviněných připomínky nemá.

Svědek nežadá svědečné.

Svědek Eduard Pálka, nar. 16.3.1925 v Komárně, okr. Uherské Hradiště, důchodce, bytem Praha 4, Rytířova 785, OP 501 288 SS-55, poučen dle § 97 odst.1, § 101 odst.1 tr.ř., dále o právu odepřít výpověď podle § 100 tr.ř. Po poučení vypovídá:

V roce 1976 jsem vykonával funkci zástupce náčelníka Kriminálního ústavu VB, předtím jsem pracoval ve vysoké funkci jako

krimalista. Byl jsem požádán gen. Pathym, zda bych nepřevzal věc vraždy poškozené Cervanové. Já jsem s tím souhlasil a věc jsem převzal. Pokyn k vytvoření zvláštní skupiny dal tehdejší ministr Obzina prostřednictvím náměstka gen. Pješčaka. Bylo to někdy na přelomu let 1976-1977, kdy se v Bratislavě takto vytvořila zvláštní skupina. Bylo to proto, že šlo o případ mimořádně závažný, který na Slovensku vzbudil značný rozruch, docházely dopisy pracujících, zejména kolektivů žen apod. Velký tlak vyvíjela také matka poškozené, která psala dopisy na všechny možné strany, předsedovi vlády a mnoha dalším. Když jsem převzal práci v této zvláštní skupině, neznal jsem stav vyšetřování do té doby probíhajícího. Věděl jsem jenom, že na Kriminallistickém ústavu byly prováděny nějaké expertízy, nevím však s jakým výsledkem. Bylo mi také známo, že o pachateli byla jediná verze, totiž Ján Hrmo. Já jsem pak nechal tuto verzi prověřit a velmi rychle jsme J. Hrmo vyloučili, neboť svědecky se prokázalo, že v té době byl v určité společnosti v Piešťanech. Já jsem provedl vyhodnocení všech spisů, byly to stovky protokolů. Bylo to velmi obtížné zjišťovat, neboť v době činu internáty byly uvolněny pro účastníky letní aktivity studentů, takže tam nebydleli ti, kteří internáty pravidelně obývali, ale byli tam lidé ze všech koutů republiky. Naší snahou bylo zjistit co nejvíce účastníků diskotéky i osob, které v té době na internátu bydlely. Při ustanovování diskotéky byla situace složitá, neboť někteří nemluvili pravdu, vymýšleli si apod. Vzpomínám si, že svědek Hlavanda, který učil na některé fakultě, nám pak potvrdil, že se na diskotéce setkal s některými účastníky z Nitry, konkrétně s Andrášikem. V podobném směru hovořil svědek Antošovský, vím, že konkrétně uváděl přítomnost Nitrančanů na diskotéce. Nevzpomínám si, zda uváděl i konkrétní jména. Dále to byl pracovník ÚV SSM na Slovensku Tokár, který udržoval milostné styky s Beňovou. Ten mi sdělil, že Beňová měla na diskotéce známé z Nitry. Také se zmínil o tom, že Beňová mu sdělila, že její kamarádi provedli něco hrozného, a uvažovala, zda se to má oznámit. Zůstává ovšem skutečností, že tenhle údaj ani později blíže nevysvětlil. My jsme ovšem předpokládali, že to bude mít souvislost s naším případem. Pamatuji se také, že někteří, s nimiž jsme hovořili, účast na diskotéce popírali. Konkrétně šlo o Andrášika a Čermana, ale účast

na diskotéce popírali i Urbánek a dr. Škrobánek. Beňová připouštěla, že se diskotéky zúčastnila, ovšem popírala, že by tam byli uvedeni Nitrančané. Uváděla naproti tomu různá jména osob, o nichž se zjistilo, že tam být nemohly. Hovořil jsem také s Kocúrem. Ještě uvádím, že v té době se v Bratislavě vyskytlo více únosů žen, které byly zavlečeny někam do bytu, napájeny alkoholem a znásilněny. Tato zjištění, o nichž hovořím, jsem učinil asi 2 měsíce od převzetí práce ve zvláštní skupině. Beňová nám později potvrdila, že v kritický den jela ve výtahu, že tam byl opilý Roman Brázda a s ním jedna studentka medicíny z Nitry, kterou měla znát jiná žena. Prostřednictvím té další ženy jsme zjistili, že šlo o Zimákovou. Také jsme zjistili, že s poškozenou na diskotéce hovořil Igor Urbánek - toho jsme zjistili podle jeho popisu. Dále pak se prokázalo, že Urbánek poškozenou doprovázel, nebo chtěl doprovázet, ale že ji převzali Nitrančané. To, že poškozená byla na diskotéce, jsme zjistili od některých osob, s nimiž poškozená na té diskotéce byla. Jak jsem již hovořil, situace se zjišťováním účastníků diskotéky byla složitá, neboť šlo o brigádníky, kteří se neznali. Pokud jsem hovořil, že někteří popírali svou účast na diskotéce, pak šlo právě o Nitrančany. Na otázku proč účast popírali, uvádím, že z pochopitelných důvodů, že totiž byli podezřelí z účasti na vraždě Cervanové. Chci ještě upřesnit, že já osobně jsem hovořil pouze se dvěma obviněnými, a to Andrášikem a Čermanem. Pokud bylo protokolováno, že jsem jednal s Kocúrem, není to přesné. My jsme diskotéku úzce spojovali s vraždou Cervanové. Bylo to logické, neboť Cervanová byla na diskotéce přítomna, měli jsme svědky, kteří slyšeli volání nějaké ženy o pomoc a viděli nějaký pohyb. Kromě toho celkem logicky jsme usuzovali, že nemohl být jiný důvod popírání účasti na diskotéce, než účast na činu samém. Časově to všechno hrálo dohromady od odchodu poškozené z diskotéky až po to další, co jsme zjišťovali. Pokud jde o otázku, proč účast na diskotéce popírali i ti, kteří neměli účast na činu, pak zřejmě proto, že se na tom domlouvali. U Urbánka to došlo dokonce tak daleko, že při chůzi po Bratislavě spadl blízko něho květináč, těsně kolem hlavy. Mám za to, že to byl Urbánek, mělo by to být patrné z materiálů. S Urbánkem jsme hovořili vícekrát a nakonec připustil, že byl na diskotéce a řekl nám i to, že od něho Cervanovou převzal tuším Kocúr. Přesně nám popsal, jak to bylo na diskotéce, to vše

souhlasilo s dalšími svědky. Na podkladě výpovědi svědků Urbánka, Beňové a dalších jsme postupně uzavírali okruh podezřelých. Konkrétně svědkyně Zimáková, s níž jsem sám hovořil, mi potvrdila, že byla přítomna únosu Cervenové i jejího odvozu do Sence do termálního jezera. Později toto tvrzení vzala zpět, až znovu zase pak se k původní verzi vrátila. Mluvila ovšem o takových detailech, které nemohla znát osoba, jež by tomu nebyla přítomná. Okruh podezřelých činilo 6-7 osob, přesně si již nevzpomínám na všechna jména, vím, že tam byli Andrášik, Kocúr, Brázda, Dubravický. Je pro mne velice těžké blíže časově určit, kdy jsme k tomuto zjištění došli. Já jsem totiž v mezidobí pracoval i na jiných případech, prakticky na rok jsem z práce této skupiny vypadl. Nemohu tedy uvést rok, ve kterém jsme tato zjištění uzavřeli, mohu pouze uvést, že to všechno bylo asi půl až 3/4 roku před tím, než se začalo oficiálně vyšetřovat ve vztahu k těmto obviněným. My jsme neměli naprosto žádné pochyby o tom, že pachatelé jsou právě obvinění. Bylo naší povinností prověřit všechny možné varianty, ovšem nic jiného se nezjistilo. Chci upřesnit svou výpověď ohledně své neúčasti v činnosti skupiny. Já jsem sice pracoval i na jiných případech, ale to bylo souběžně s prací skupiny. Pokud jsem byl rok mimo činnost této skupiny, pak to bylo proto, že jsem se vrátil do Prahy ke své práci zástupce náčelníka KÚ VB. Znovu jsem pak začal pracovat ve skupině proto, že věc uvízla na mrtvém bodě. Chci ovšem říci, že již v době svého návratu do Prahy jsem byl jednoznačně přesvědčen, že pachatelé jsou právě ti z Nitry. Nemohu časově upřesnit, kdy jsem se vracel do Prahy, mohlo to být asi za rok a půl od zahájení mé činnosti ve skupině. Ještě se chci vrátit k době před svým návratem do Prahy. Je pravda, že už tehdy jsem byl přesvědčen, že pachatelé jsou právě obvinění, ale nebylo to možno spolehlivě důkazně podložit. Proto tedy nebylo možno případ realizovat. V té souvislosti uvádím, že svědkyně Beňová či další popírali účast na diskotéce, resp. nebylo jasné, kdo na diskotéce byl, a že pracovníci vyšetřovacího odboru v Bratislavě vzhledem k těmto rozporům zadrželi na 48 hod. některé osoby podle zákona o SNB. Konkrétně, pokud si vzpomínám, šlo o Beňovou, Andrášika, snad i Čermana. Já osobně jsem žádný pokyn k jejich zadržení nedával, provedli to vyšetřovatelé, možná

v dohodě s náměstkem ministra, konkrétně šlo o náměstka Pješčaka, a pro upřesnění dodávám, že já jsem s takovým postupem souhlasil a dal jsem k němu podnět, ovšem vlastní rozhodnutí vydal náměstek Pješčak.

Já jsem neinformoval žádné státní či stranické činitele, pouze jsem sděloval výsledky šetření náměstkovi Pješčakovi. Zda on někoho informoval, to nevím. Já jsem při letu do Bratislavy naším zvláštním letadlem letěl také s Lenártem, hovořili jsme o všem možném, ale o tento případ se on nezajímal. Nanejvýš tam mohlo padnout něco v tom smyslu, že jsme na dobré stopě. Chci sám dodat, že jsem se z novin dočetl o jakýchsi zvláštních pravomocích, které jsem v Bratislavě měl mít, ale nic takového nebyla pravda. Já jsem měl jenom práci, která byla obtížná a složitá. Nehovořil jsem se žádným stranickým činitelem, nikdo v tom smyslu mě neovlivňoval. Z novin jsem se dočetl, že na věci měl mimořádný zájem Husák a nevím kdo ještě, ale já jsem nic takového nepocítil. Kromě Pješčaka jsem o věcech hovořil s tehdejší slovenským ministrem vnitra Lazarem. Neslyšel jsem ani, že by si někdo z vyšetřovatelů stěžoval, že mu někdo zasahuje do pravomoci. Na přímý dotaz uvádím, že na tomto případě nebylo nic vykonstruováno. Já jsem zpracovával řadu případů i na Slovensku, a to i po tomto případě, ale nikdo mi do toho nezasahoval, protože mi důvěřovali.

Ještě dodávám, že jsem hovořil s panem Andrášikem, otcem obviněného, v jeho kanceláři. V té době jsme ještě nepodezřívali jeho syna z účasti na činu, i když jsme věděli, že o tom má nějakou vědomost. Hovořil jsem s p. Andrášikem proto, že jeho syn se různě vykrucoval a nechtěl nám říci pravdu. V té souvislosti jsem p. Andrášikovi řekl, že na případu mají zájem přední státní a straničtí činitelé. To jsem uvedl proto, že jsem se tak domníval, i když mi to nikdo neřekl. Vyplynulo to ze skutečnosti, že matka poškozené psala dopisy na různá místa a že ministr rozhodl o vytvoření zvláštní skupiny. Chci se v této souvislosti ještě zmínit o tom, že v Bratislavě bylo více únosů a znásilnění žen, šlo i o podobný